

SZPITAL SPECJALISTYCZNY W CHORZOWIE

ul. Zjednoczenia 10, 41-500 Chorzów

NIP: 627 23 23 217, REGON: 271503395, KRS: 0000050560

tel. +48 (32) 346 36 15, fax. +48 (32) 241 47 33

e-mail: sekretariat@sswch.pl

www.sswch.pl

Zarządzenie nr 38/2023 Dyrektora SP ZOZ Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie z dnia 8 maja 2023 r.

w sprawie **Procedury obserwacji Pacjenta na Sali Obserwacyjnej oraz Pacjenta ze zleconym „rewersem” w Oddziale Psychiatrycznym SP ZOZ Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie**

Na podstawie:

- *Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2017r. poz.1938, z póź.zm),*
- *Ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz.U. z 2022r. poz.1731),*
- *Ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej (t.jedn. Dz.U. z 2022r. poz. 2702 z późn. zmian.),*
- *Ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t. jedn. Dz.U. z 2022r. poz. 1876 z późn. zmian.)*
- *Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (t. jedn. Dz.U. z 2022r. poz. 2123 z późn. zmian.),*
- *Ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego*
- *Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 maja 2022 r. w sprawie stosowania przymusu bezpośredniego (Dz.U. z 2022r. poz. 1135)*

w celu stałego podnoszenia poziomu jakości pracy i zapewnienia bezpieczeństwa pacjentów zarządzam, co następuje:

§1

1. Obserwacja psychiatryczna jest przeprowadzana w warunkach Oddziału Psychiatrycznego.
2. Osoba będąca podmiotem obserwacji nie może korzystać z wyjść poza teren oddziału.
3. Nie powinna dostawać żadnych leków chyba, że ich zastosowanie jest niezbędne.
4. Na podstawie rozmów z personelem, a przede wszystkim zachowania, stawiana jest diagnoza.
5. Obserwacja trwa różnie długo. Po zakończeniu obserwacji ustalane jest dalsze postępowanie z Pacjentem.

SZPITAL SPECJALISTYCZNY W CHORZOWIE

ul. Zjednoczenia 10, 41-500 Chorzów

NIP: 627 23 23 217, REGON: 271503395, KRS: 0000050560

tel. +48 (32) 346 36 15, fax. +48 (32) 241 47 33

e-mail: sekretariat@sswch.pl

www.sswch.pl

§2

Przymusowa obserwacja osoby z zaburzeniami psychicznymi w Oddziale Psychiatrycznym jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy dotychczasowe jej zachowanie wskazuje, że z powodu tych zaburzeń zagraża bezpośrednio swojemu życiu albo życiu i zdrowiu innych osób, a nasuwają się wątpliwości, czy jest ona chora psychicznie.

§3

Wprowadzam Procedurę obserwacji Pacjenta na Sali Obserwacyjnej oraz Pacjenta ze zleconym „rewersem” w Oddziale Psychiatrycznym SP ZOZ Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie

§4

Zobowiązuję pracowników Oddziału Psychiatrycznego Szpitala do zapoznania się i przestrzegania Procedury.

§5

Nadzór nad realizacją Zarządzenia powierzam Zastępcy Dyrektora ds. Lecznictwa.

§6

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
Szpitala Specjalistycznego
w Chorzowie
Tomasz Pawlak

	PROCEDURA – OBSERWACJA PACJENTA NA SALI OBSERWACYJNEJ ORAZ PACJENTA ZE ZLECONYM „REWERSEM” NA ODDZIALE PSYCHIATRYCZNYM	Wydanie 1 Kod: LOP-04
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od: 2023r
		Strona 1/8

Sporządził	Data	Pieczętka i Podpis
Adriana Wiernicka Pielęgniarka Oddziałowa	01.03.23r	Pielęgniarka Oddziałowa mgr Adriana Wiernicka 1302366P specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego
Sprawdził pod względem merytorycznym	Data	Zarządca Oddziałem Psychiatrycznym Pieczętka i Podpis dr n. med. Marcin Kozak
Marcin Kozak Lekarz Zarządzający Oddziałem Psychiatrycznym	010 32 07 981	specjalista psychiatra specjalista seksuolog specjalista psychiatra dzieci i młodzieży
Włodzimierz Mazur Zastępca Dyrektora ds. Lecznictwa	10/04/2023	p.o. Z-ca Dyrektora d/s Lecznictwa SZPITALA SPECJALISTYCZNEGO W CHORZOWIE dr hab. n. med. Włodzimierz Mazur
Dorota Piędel Przełożona Pielęgniarek	09.03.2023r	p.o. Przełożona Pielęgniarek mg Dorota Piędel 1302462P
Sprawdził pod względem formalno – prawnym	Data	Pieczętka i Podpis
Michał Sieroń Radca Prawny	9.03.23	Michał SIEROŃ Radca Prawny
Sprawdził pod względem zgodności z wymaganiami normy PN – EN ISO 9001:2015	Data	Pieczętka i Podpis
Anna Serwecińska Specjalista ds. Jakości	03.03.23r	Anna Serwecińska Specjalista ds. Jakości Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie
Zatwierdził	Data	Pieczętka i Podpis
Tomasz Pawlak Dyrektor Szpitala	09.03.2023	DYREKTOR Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie Tomasz Pawlak

	PROCEDURA – OBSERWACJA PACJENTA NA SALI OBSERWACYJNEJ ORAZ PACJENTA ZE ZLECONYM „REWERSEM” NA ODDZIALE PSYCHIATRYCZNYM	Wydanie 1 Kod: LOP-04
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od: 2023r
		Strona 2/8

Spis treści:

Spis treści	2
I. Cel	3
II. Przedmiot	3
III. Zakres	3
IV. Definicje	3
V. Przepisy powiązanie w zakresie Procedury	4
VI. Odpowiedzialność w zakresie Procedury	4
VII. Opis postępowania	4
VIII. Załączniki – wykaz	6

Załącznik 1 - „Rewers”

Załącznik 2 - Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Procedury

	PROCEDURA – OBSERWACJA PACJENTA NA SALI OBSERWACYJNEJ ORAZ PACJENTA ZE ZLECONYM „REWERSEM” NA ODDZIALE PSYCHIATRYCZNYM	Wydanie 1 Kod: LOP-04
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od: 2022r
		Strona 3/8

I. Cel:

Obserwacja jako ważny element w procesie diagnostyki, leczenia i pielęgnacji chorych z zaburzeniami psychicznymi ma na celu wczesne wychwycenie niepożądanych zmian w zachowaniu i stanie zdrowia chorych oraz zapobieganie i szybką reakcją na wszelkie przejawy agresji chorych wobec siebie i otoczenia oraz minimalizację zagrożenia popełnienia samobójstwa przez pacjenta.

II. Przedmiot:

Procedura obejmuje swoim zakresem obserwację i postępowanie z pacjentami hospitalizowanych na salach obserwacyjnych Oddziału Psychiatrycznego.

III. Zakres procedury:

Procedura jest dokumentem obowiązującym personel Oddziału Psychiatrycznego.

Lekarz Zarządzający Oddziałem odpowiada za:

- a) zapoznanie się i podległego personelu z procedurą
- b) realizację i nadzór nad jej stosowaniem
- c) aktualizację procedury

Pielęgniarka Oddziałowa odpowiada za:

- a) zapoznanie się i podległego personelu z procedurą
- b) realizację i nadzór nad jej stosowaniem
- c) aktualizację procedury

Personel Oddziału Psychiatrycznego:

- a) zapoznanie się z procedurą i jej stosowanie

IV. Definicje:

Sala obserwacyjna – sala na której hospitalizowani są pacjenci w ciężkim stanie psychicznym i fizycznym, chorzy ze zleconym „REWERSEM” oraz chorzy, wobec których zastosowano przymus bezpośredni w postaci unieruchomienia. Sale obserwacyjne (męska i żeńska) usytuowane są najbliżej dyżurki pielęgniarek, aby umożliwić personelowi pielęgniarskiemu wnikliwą obserwację pacjentów i szybkie podejmowanie określonych interwencji w sytuacjach nagłych.

Rewers – ścisła obserwacja pacjenta umieszczonego na sali obserwacyjnej, przejawiającego zachowania i tendencje samobójcze, usiadczkowe lub agresywne wobec otoczenia.

	PROCEDURA – OBSERWACJA PACJENTA NA SALI OBSERWACYJNEJ ORAZ PACJENTA ZE ZLECONYM „REWERSEM” NA ODDZIALE PSYCHIATRYCZNYM	Wydanie 1 Kod: LOP-04
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od: 2023r
		Strona 4/8

V. Przepisy powiązanie w zakresie Procedury:

1. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2020 r. poz. 849, z 2022 r. poz. 64, 974)
2. Ustawa o Ochronie Zdrowia Psychicznego 19 sierpnia 1994r (Dz. U. 2020r. poz. 685, z 2022 r. poz. 974)
3. Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o Zawodach lekarza i lekarza dentystry
4. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 o Zawodach Pielęgniarki i Położnej
5. „Zasady obowiązujące na Oddziale Psychiatrycznym Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie”
6. Procedura LOP-02 – Postępowanie w przypadku konieczności zastosowania przymusu bezpośredniego.
7. Procedura LOP-03 -Procedura zabezpieczania rzeczy pacjentów, których posiadanie na Oddziale jest zabronione lub ograniczone.
8. Procedura OP/001 – Dostarczanie paczek dla pacjentów

VI. Odpowiedzialność w zakresie Procedury:

Opracowania merytorycznego, wdrażania, aktualizacji	Lekarz Zarządzający Oddziałem, Pielęgniarka Oddziałowa
Nadzoru merytorycznego, nadzorowania stosowania	Zastępca dyrektora ds. Lecznictwa, Pielęgniarka Przełożona
Nadzoru formalno - prawnego	Radca Prawny
Nadzoru spełniania wymogów normy PN-EN ISO 9001:2015	Specjalista ds. Jakości
Stosowania, przestrzegania instrukcji	Personel Oddziału Psychiatrycznego

	PROCEDURA – OBSERWACJA PACJENTA NA SALI OBSERWACYJNEJ ORAZ PACJENTA ZE ZLECONYM „REWERSEM” NA ODDZIALE PSYCHIATRYCZNYM	Wydanie 1 Kod: LOP-04
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od: 2023r
		Strona 5/8

VII. Opis postępowania:

1. Na sali obserwacyjnej umieszcza się z reguły pacjentów nowo przyjętych, pacjentów w ciężkim stanie psychicznym i fizycznym, chorych ze zleconym „REWERSEM” oraz chorych, wobec których zastosowano przymus bezpośredni w postaci unieruchomienia.
2. Obserwacja chorych przebywających na salach obserwacyjnych zwłaszcza pacjentów ze zleconym „REWERSEM” odbywa się w sposób ciągły, dyskretny i ukierunkowany, ze szczególnym uwzględnieniem godzin nocnych, czasem przekazywania dyżurów, rozdawania posiłków czy leków oraz przebywaniem pacjentów w miejscach uzasadnionego odizolowania (WC, łazienka), a także w trakcie niezbędnych wyjść z pacjentem poza oddział (np. badania diagnostyczne)
3. Personel pielęgniarski zobowiązany jest do zgłaszania niepokojących zmian w zachowaniu chorego lekarzowi prowadzącemu lub dyżurnemu oraz odnotowanie ich w pielęgniarskiej dokumentacji medycznej.
4. Pacjenci sal obserwacyjnych mogą przebywać w innych pomieszczeniach Oddziału (jeśli nie mają zleconego „REWERSU”)
5. Chorzy sal obserwacyjnych mogą wychodzić poza Oddział tylko w razie konieczności wykonania niezbędnych badań diagnostycznych pod opieką personelu lub innych pracowników medycznych (np. firmy transportowe mające umowę ze Szpitalem)
6. Jeżeli zachodzi podejrzenie, iż chory może posiadać zabronione na Oddziale przedmioty, które mogą stanowić zagrożenie, zgodnie z „Zasadami obowiązującymi na Oddziale Psychiatrycznym Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie” pielęgniarka w obecności pacjenta ma prawo do przeszukania rzeczy chorego w celu odebrania i zabezpieczenia zabronionych i potencjalnie niebezpiecznych przedmiotów. Pacjentowi należy wytłumaczyć cel przeszukania.
3. W przypadku, gdy chory z sali obserwacyjnej (zwłaszcza ze zleconym „REWERSEM”) nie reaguje na pukanie do łazienki lub WC oraz wołanie pielęgniarka ma prawo do wejścia i sprawdzenia co dzieje się z chorym (czy np.: chory nie usiłuje popełnić samobójstwa)
4. W przypadku zachowań zagrażających zdrowiu lub życiu chorego, współpacjentów lub kogoś z personelu pielęgniarka niezwłocznie alarmuje pozostały personel medyczny i wspólnie podejmują stosowne działania przeciwdziałające temu (uspokojenie chorego rozmową, podanie zleconego leku, w uzasadnionych przypadkach zastosowanie przymusu bezpośredniego, itp)
5. Personel pielęgniarski przed zdaniem dyżuru następczej zmianie i po odebraniu dyżuru zobowiązany jest do przeprowadzenia obchodu oddziału ze szczególnym uwzględnieniem sal obserwacyjnych, na których powinni przebywać chorzy ze zleconym „REWERSEM”.
6. Personel pielęgniarski zobowiązany jest do okresowej kontroli sal chorych i innych pomieszczeń oddziału dostępnych dla pacjentów nie rzadziej niż co 1 godz.

	PROCEDURA – OBSERWACJA PACJENTA NA SALI OBSERWACYJNEJ ORAZ PACJENTA ZE ZLECONYM „REWERSEM” NA ODDZIALE PSYCHIATRYCZNYM	Wydanie 1 Kod: LOP-04
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od: 2023r
		Strona 6/8

7. Jeżeli stan chorego na to pozwala pacjent może uczestniczyć w zajęciach terapeutycznych organizowanych przez Terapeutę Zajęciowego i Psychologa.
8. Terapeuta Zajęciowy i Psycholog o wszelkich niepokojących zmianach w zachowaniu chorego podczas terapii natychmiast powiadamia pozostały personel medyczny.
9. „REWERSEM” objęci są chorzy, których zachowanie wskazuje na to, że mogą być niebezpieczni dla siebie i otoczenia oraz przejawiający tendencje ucieczkowe.
10. „REWERS” zleca i odstawia pisemnie tylko i wyłącznie lekarz.
11. Zlecenie „REWERSU” polega na wypisaniu przez lekarza odpowiedniego druku z zaznaczeniem przyczyny (Załączniki 1), który umieszcza się na „Ruchu Chorych” w dyżurce pielęgniarskiej.
12. Fakt zlecenia czy odstawienia „REWERSU” personel pielęgniarski odnotowuje w dokumentacji medycznej (raport pielęgniarski, Karcie Opieki Pielęgniarskiej oraz w dokumentacji elektronicznej)
13. Pacjent objęty REWERSEM przebywa na sali obserwacyjnej, jeżeli lekarz zleci „REWERS” choremu z sali ogólnej pacjenta należy przenieść na salę obserwacyjną.
14. Pacjent ze zleconym „REWERSEM” może opuszczać salę obserwacyjną tylko pod obserwacją pielęgniarki. Personel pielęgniarski musi wiedzieć, dokąd pacjent wychodzi z sali i w jakim celu (WC, łazienka, itp.) i sprawdzać co chory robi poza salą (korzysta z toalety, kąpie się, itp.)
15. Po ustaniu przyczyn zlecenia pacjentowi „REWERSU” lekarz zleca zaprzestanie jego stosowania na Załączniku 1. Kopię Załącznika umieszcza się w dokumentacji pielęgniarskiej, a oryginał w Historii Choroby pacjenta. Fakt ten odnotowuje się również w dokumentacji medycznej.

	PROCEDURA – OBSERWACJA PACJENTA NA SALI OBSERWACYJNEJ ORAZ PACJENTA ZE ZLECONYM „REWERSEM” NA ODDZIALE PSYCHIATRYCZNYM	Wydanie 1 Kod: LOP-04
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od: 2023r
		Strona 7/8

VIII. Załączniki:

Załącznik 1

REWERS (zagrożenie podkreślić)
..... (Nazwisko i imię pacjenta)
1. samobójstwo 2. samouszkodzenie 3. ucieczka 4. agresja do otoczenia, sprzętu 5. inne.....
..... data, podpis i pieczętka lekarza zlecającego
..... data, podpis i pieczętka lekarza odstawiającego

	PROCEDURA – OBSERWACJA PACJENTA NA SALI OBSERWACYJNEJ ORAZ PACJENTA ZE ZLECONYM „REWERSEM” NA ODDZIALE PSYCHIATRYCZNYM	Wydanie 1 Kod: LOP-04
	System Zarządzania Jakością Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Obowiązuje od: 2023r
		Strona 8/8

Załącznik 2

Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Procedury

Oświadczam, że zapoznałem/am się z treścią Procedury – obserwacja pacjenta na sali obserwacyjnej oraz pacjenta ze zleconym „REWERSEM” na Oddziale Psychiatrycznym, zobowiązuję się do jej wykonywania oraz ponoszę odpowiedzialność za konsekwencje wynikające z odstępstw od procedury.

Komórka organizacyjna: **PSYCHIATRIA**

Lp.	Nazwisko i imię	Stanowisko	Data	Podpis